

Dvale, i hvilken den var hensunken. — Den ærede Landsthingsmand yttrede, at disse Commissioner i mange Tilfælde vilde være aldeles overflødige, fordi de Intet havde at mægle om, navnlig i det Tilfælde, at Godseieren eller Bønderne erklærede, at de ingen Mægling vilde have. Det kan nu vel ikke nægtes, at Sligt muligt vil hændes i enkelte Tilfælde; men det svækker jo dog ikke Commissionernes Betydning i Almindelighed, at der kan være enkelte Tilfælde, i hvilke der ingen Anvendelse vil være for deres Virksomhed. Desuden vilde det i disse enkelte Tilfælde være ret interessant, og tillige vigtigt, at have en bevidnet Erfaring om, hvilke de Godseiere eller Bønder ere, der erklære, at de aldeles ikke vilde indlade sig paa nogen Mægling, at de ere aldeles uwillige til at sælge eller kjøbe. — Hvad angaaer det, som er blevet bemærket om, at de Omkostninger, som disse Commissioner vilde forarsage, skulde være uberettigede, da kan jeg aldeles ikke dele denne Anskuelse; thi, hvis det skulde være rigtigt, maatte man gaae ud fra, at det ikke var usædvanligt, at Fæste overgik til Selveiendom. Anerkjender man det derimod for et vigtigt Formaal, paa en med Retfærdighedens og Statsklogskabens Fordringer overeensstemmende Maade at kunne bringe det derhen, at Fæste overgik til Selveiendom, saa maa man vistnok ogsaa anerkjende, at de Omkostninger, som kunde blive en Følge deraf, at de Midler, man i den Anledning vilde anvende, have samme Berettigelse, som alle Slags lignende Omkostninger, der gjøres for at fremme vigtige Statsøiemed eller vigtige Statsformaal. — Naar jeg skal tillade mig at opponere mod de haarde Udtryk, af hvilke den ærede Landsthingsmand betjente sig, idet han omtalte Maaden, hvorpaa de her foreslaaede Commissioner skulde udnævnes, og den Bestemmelse i Uendningsforslaget, at de skulde have en lige Berettigelse med de i Grundloven omtalte parlamentariske Commissioner, da taler jeg kun som Ordfører og ikke som Rigsdagsmand. Jeg er nemlig ikke og har oprindeligt ikke været stemt for, at disse Commissioner skulde udnævnes paa den Maade, som er foreslaaet i Uendningsforslaget, og, naar jeg derfor har laant mit Navn

til det her Foreslaaede, har jeg kun gjort det, ledet af den Betragtning, at, naar flere Medlemmer af et Udvalg skulde kunne forene sig om at stille Uendningsforslag, nytter det ikke noget, at ethvert enkelt Medlem i alle Henseender vil søge at gjennemføre sin Anskuelse, thi da vilde der, især naar det er en saa ombættret Materie som den foreliggende, hvorom her handles, neppe findes to Medlemmer, der i Forening kunde komme til at stille Uendningsforslag, end sige et større Antal Medlemmer af Udvalget. I et Concept, som jeg har forfattet til det foreliggende Forslag, har jeg foreslaaet, at Regjeringen eller Ministeriet skulde udnævne Medlemmerne af de omhandlede Commissioner, og Tilfætningen om, at de skulde have Ligeberettigelse med de parlamentariske Commissioner, som omhandles i Grundloven, har jeg kun laant mit Navn til; den er ikke gaaet ud fra mig. Men jeg finder ligesuldt, at de haarde Udtryk, hvoraf den ærede Landsthingsmand betjente sig, vistnok maa anses som uberettigede. Forsaavidt han saaledes yttrede, at man ikke burde skabe Embeder for Rigsdagens Medlemmer, da skal jeg uden videre paa samtlige Udvalgets Medlemmers Vegne tillade mig, at tilbagevise denne Vitring, som antydende et Motiv (Madvig: Nei, ingenlunde noget Motiv!), som jeg er overbevist om ikke har ledet Nogen. Der kan jo vistnok være meget forskellige Anskuelser om den hensigtsmæssigste Maade, paa hvilken slige Commissioner bør udnævnes, men, hvad Alle vistnok maae være enige i, er Usædvanligheden af, at der vælges Personer, som ere stikede til dette Hverv; thi det Udbytte, som skal opnaaes ved slige Mæglingscommissioner, vil væsentligt være afhængigt af, hvorvidt man var mere eller mindre heldig i Valget af de Mænd, af hvilke Commissionerne skulde bestaae. De, som nu have den Anskuelse, at man vil erholde de bedste Valg, naar man overlader denne Udnævnelse til Ministeriet, ville naturligviis stemme for, at det bør være Regjeringen, der skal udnævne Medlemmerne af Commissionerne, og de, som troe, at man vil opnaae de heldigste Valg, hvis man tager den Bestemmelse, at Regjeringen kun skal udnævne Formændene, og Landsthinget og Fol-